

KLJUČ ZA ODGOVORE - FILOZOFIJA

I. Zadatci višestrukoga izbora

- 1. B**
- 2. A**
- 3. D**
- 4. D**
- 5. B**
- 6. C**

II. Zadatci višestrukih kombinacija

- 7. B,C**
- 8. A,D**
- 9. B,C**
- 10. A,D**
- 11. A,C**

III. Zadatci povezivanja i sređivanja

- 12. 1B, 2E, 3D, 4A**
- 13. 1F, 2A, 3B, 4C**
- 14. 1C, 2H, 3E, 4D**

IV. Zadatci dopunjavanja

- 15. dostatnoga razloga**
- 16. slobodan**
- 17. točaka**
- 18. racionalističkom**
- 19. metafiziku**

V. Zadatci kratkih odgovora

20. Giordano Bruno

21. pojam, ideja

22. Deontološka etika

23. društvenom ugovoru

VI. Zadatci produženih odgovora

24.

1. požudni dio; vođen nagonima a povodi se osjetima

2. voljni dio; vođen čuvstvima/ambicijom za priznanjem i slavom

3. umni dio; vođen umom upravlja nagonima i voljom

25.

1. teološki ili fiktivni stadij: spekulacija o nerješivim pitanjima i nedostupnim predmetima; to je stadij na kojem ljudski duh sagledava prirodu na tajanstven način je mu nedostaju racionalna objašnjenja
2. metafizički stadij: spekulacija o apsolutnoj spoznaji; ovdje se pojave više ne objašnjavaju nadnaravnim uzrocima nego se ti uzroci sada nalaze u prirodi ali i dalje ostaju skriveni, metafizički i ne mogu se racionalno objasniti

3. pozitivni ili realni stadij: istraživanje dostupnih predmeta/činjenica; ovdje se odbacuju sva metafizička pitanja, umjesto uzroka ovdje se istražuje stalnost i općenitost pojava koje se označavaju pojmom zakonitosti.

26.

1. senzitivni; opažaj pojedinačnih predmeta

2. demonstrativni; posredovana duhovna spoznaja

3. intuitivni; duhovna spoznaja bez posredovanja

27. Odnos transcendentno – imanentno sadržan je u odnosu:

1. svijesti i njezinog predmeta u Kantovoj spoznajnoj teoriji, imanentno kao ono što ne prekoračuje granice mogućeg iskustva, transcendentno kao ono što prekoračuje granice iskustva i uma

2. Boga i svijeta kao ontološki odnos, kod G. Bruna i Spinoze, Bog nije transcendencija već predstavlja imanentni, unutarnji uzrok samog svijeta, sadržan je u svijetu i ne postoji izvan njega.

Kao logički odnos Kod Aristotela, kategorije kao primarni pojmovi kojima je imanentno pojedinačno konkretno biće, transcendentalije (bitak, jedno, istinito, lijepo, dobro) ne odnose se na konkretno biće i ne mogu se odrediti kategorijama

28.

1. priroda, lijepo kao ono zatečeno već gotovo u prirodi stjecajem slučajnih prilika i kao predmet subjektivnog ukusa

2. umjetnost, lijepo kao namjerno ili stvaralačkim činom stvoreno i kao predmet vrijednosnog estetičkog suda; lijepo kao ideja, kao nešto dobo napravljeno ili izvedeno, kao nešto skladno, autentično i sl.

KLJUČ ZA OCJENJIVANJE ZADATAKA ESEJSKOGA TIPA

Usporedba Platonove i Aristotelove ontologije

Ključni pojmovi: bit, bitak, biće, počelo, istina, um, supstancija, uzrok, nastajanje, ideja, (od deset ponuđenih pristupnik bira samo **šest** koji se boduju)

Tablica 3. Ljestvica za vrjednovanje eseja

PRIMJERENA UPORABA POJMOVA (razumijevanje 6 ključnih pojmova) Svaki se pojam boduje zasebno prema priloženoj ljestvici. (Za ocjenjivače će biti navedeni primjeri za svaki od navedenih kriterija.)	
1.	
Pristupnik ne određuje tražene pojmove	0 bodova
Pristupnik određuje traženi pojam, ali ga ne pojašnjava ili implicitno rabi na neprimjeren način	1 bod
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga, ali je pojašnjenje nepotpuno tj. djelomično.	2 boda
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga i rabi u eseju na primjeren način	3 boda
2.	
Pristupnik ne određuje tražene pojmove	0

	bodova
Pristupnik određuje traženi pojam, ali ga ne pojašnjava ili implicitno rabi na neprimjeren način	1 bod
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga, ali je pojašnjenje nepotpuno tj. djelomično.	2 boda
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga i rabi u eseju na primjeren način	3 boda
3.	
Pristupnik ne određuje tražene pojmove	0 bodova
Pristupnik određuje traženi pojam, ali ga ne pojašnjava ili implicitno rabi na neprimjeren način.	1 bod
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga, ali je pojašnjenje nepotpuno tj. djelomično.	2 boda
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga i rabi u eseju na primjeren način.	3 boda
4.	
Pristupnik ne određuje tražene pojmove	0 bodova
Pristupnik određuje traženi pojam, ali ga ne pojašnjava ili implicitno rabi na neprimjeren način.	1 bod
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga, ali je pojašnjenje nepotpuno tj. djelomično.	2 boda
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga i rabi u eseju na primjeren način	3 boda
5.	
Pristupnik ne određuje tražene pojmove	0 bodova
Pristupnik određuje traženi pojam, ali ga ne pojašnjava ili implicitno rabi na neprimjeren način	1 bod
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga, ali je pojašnjenje nepotpuno tj. djelomično.	2 boda
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga i rabi u eseju na primjeren način	3 boda
6.	
Pristupnik ne određuje tražene pojmove	0 bodova
Pristupnik određuje traženi pojam, ali ga ne pojašnjava ili implicitno rabi na neprimjeren način	1 bod
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga, ali je pojašnjenje nepotpuno tj. djelomično.	2 boda
Pristupnik određuje traženi pojam, pojašnjava ga i rabi u eseju na primjeren način	3 boda
ARGUMENTACIJA (razradba 5 postavljenih problema) Svaki se čimbenik argumentacije boduje zasebno prema priloženoj ljestvici. (Za ocjenjivače će biti navedeni primjeri za svaki od navedenih kriterija.)	
1. Usporedite Platonovo i Aristotelovo određenje bitka.	

Pristupnik u eseju uopće ne objašnjava zadane probleme.	0 bodova
Pristupnik u eseju nudi nedorečeno objašnjenje problema.	1 bod
Pristupnik u eseju pojašnjava problem svojim riječima na način da se u njegovome objašnjenju ne može pronaći ništa što bi upućivalo na pogrješno razumijevanje problema, no objašnjenje ostaje na razini zadanih tekstova djelomičnim ponavljanjem pojedinih navoda.	2 boda
Pristupnik u eseju sustavno razrađuje problem argumentima koji prelaze okvire samih tekstova.	3 boda
2. Usporedite pojam bića kroz Platonovu teoriju o idejama i Aristotelovu teoriju o uzrocima.	
Pristupnik u eseju uopće ne objašnjava zadane probleme.	0 bodova
Pristupnik u eseju nudi nedorečeno objašnjenje problema.	1 bod
Pristupnik u eseju pojašnjava problem svojim riječima na način da se u njegovome objašnjenju ne može pronaći ništa što bi upućivalo na pogrješno razumijevanje problema, no objašnjenje ostaje na razini zadanih tekstova djelomičnim ponavljanjem pojedinih navoda.	2 boda
Pristupnik u eseju sustavno razrađuje problem argumentima koji prelaze okvire samih tekstova.	3 boda
3. Pronađite u tekstu i objasnite sličnosti i razlike između Platonove učenja o idejama i Aristotelove „znanosti o prvotnim uzrocima“.	
Pristupnik u eseju uopće ne objašnjava zadane probleme.	0 bodova
Pristupnik u eseju nudi nedorečeno objašnjenje problema.	1 bod
Pristupnik u eseju pojašnjava problem svojim riječima na način da se u njegovome objašnjenju ne može pronaći ništa što bi upućivalo na pogrješno razumijevanje problema, no objašnjenje ostaje na razini zadanih tekstova djelomičnim ponavljanjem pojedinih navoda.	2 boda
Pristupnik u eseju sustavno razrađuje problem argumentima koji prelaze okvire samih tekstova	3 boda
4. Usporedite sličnosti i razlike Platonovog hijerarhijskog sustava ideja i Aristotelovog teleologijskog sustava.	
Pristupnik u eseju uopće ne objašnjava zadane probleme.	0 bodova
Pristupnik u eseju nudi nedorečeno objašnjenje problema.	1 bod
Pristupnik u eseju pojašnjava problem svojim riječima na način da se u njegovome objašnjenju ne može pronaći ništa što bi upućivalo na pogrješno razumijevanje problema, no objašnjenje ostaje na razini zadanih tekstova djelomičnim ponavljanjem pojedinih navoda.	2 boda
Pristupnik u eseju sustavno razrađuje problem argumentima koji prelaze okvire samih tekstova	3 boda
5. Izvedite iz navedenih tekstova Platonov i Aristotelov odnos spram istine.	
Pristupnik u eseju uopće ne objašnjava zadane probleme.	0 bodova
Pristupnik u eseju nudi nedorečeno objašnjenje problema.	1 bod
Pristupnik u eseju pojašnjava problem svojim riječima na način da se u njegovome objašnjenju ne može pronaći ništa što bi upućivalo na	2 boda

pogrješno razumijevanje problema, no objašnjenje ostaje na razini zadanih tekstova djelomičnim ponavljanjem pojedinih navoda.	
Pristupnik u eseju sustavno razrađuje problem argumentima koji prelaze okvire samih tekstova	3 boda
PRIMJERENOST PRIMJERA I NAVODA (ocjenjuje se u cjelini)	
Kojim primjerima Platon objašnjava svijet ideja?	
Koji su filozofi, prema vašem mišljenju, utjecali na filozofiju Platona ili Aristotela?	
Primjera ili navoda u eseju nema ili su irelevantni za zadanu temu ili pogrješni.	0 bodova
Primjeri ili navodi djelomično potkrjepljuju argumentaciju.	1 bod
Primjeri ili navodi primjereno potkrjepljuju argumentaciju.	2 boda
KOMPOZICIJA (POSTAVLJANJE PROBLEMA, RAZRADBA PROBLEMA, ZAKLJUČAK) Svaki se element kompozicije boduje zasebno prema priloženoj ljestvici. (Nije nužno da se elementi u eseju pojavljuju navedenim redoslijedom.)	
Postavljanje problema	
Pristupnik u potpunosti pogrešno razumije smjernice i temu eseja, te na njih nije odgovorio	0 bodova
Pristupnik navodi problem odnosno temeljni stav ili tezu eseja, ali je njegova formulacija pojednostavljena.	1 bod
Pristupnik navodi problem odnosno temeljni stav ili tezu, formulacija problema je primjerena zahtjevima eseja te upućuje na poznavanje terminologije.	2 boda
Pristupnik jasno formuliра problem odnosno tezu ili hipotezu, a razumijevanje zadanih tekstova pokazuje dosljednim razmatranjem navedenog problema primjenom općega znanja filozofije.	3 boda
Razradba problema	
Pristupnikova razrada ne slijedi iz postavljenog problema, zapada u protuslovlje, ne primjećuje to u daljnjoj argumentaciji.	0 bodova
Pristupnikova razrada slijedi iz postavljenoga problema, ali je pojednostavljena.	1 bod
Pristupnikova razrada slijedi postavljeni problem, ali ne obuhvaća sve implikacije koje iz njega proizlaze.	2 boda
Pristupnikova razrada u potpunosti obuhvaća sve bitne implikacije navedenih postavki	3 boda
Zaključak	
Zaključka nema ili ne proizlazi iz razradbe postavljenoga problema.	0 bodova
Zaključak slijedi iz razradbe postavljenoga problema, ali je pojednostavljen i neprecizan.	1 bod
Zaključak slijedi iz razrade postavljenog problema sa svim ključnim argumentima, ali nisu uzete u obzir sve posljedice koje iz problema slijede. Pristupnik oblikuje svoj sud.	2 boda
Zaključak slijedi iz razrade s navedenim svim bitnim posljedicama razradbe postavljenog problema sa svim ključnim argumentima. Pristupnik oblikuje svoj sud.	3 boda
UPORABA JEZIKA	
Konstrukcija rečenica	
Konstrukcije rečenica su uglavnom nejasne.	0 bodova

Konstrukcije rečenica su uglavnom jasne	1 bod
Konstrukcije rečenica su u potpunosti jasne.	2 bod
<i>Stručni nazivi</i>	
Neispravno pisanje i uporaba stručnih naziva.	0 bodova
Ispravno pisanje i uporaba stručnih naziva. (svih)	1 bod
U potpunosti ispravno pisanje i uporaba stručnih naziva.	2 boda
<i>Osobna imena</i>	
Neispravno napisano osobno ime.	0 bodova
Uglavnom ispravno napisana osobna imena	1 bod
U potpunosti ispravno napisana osobna imena	2 boda